

Acésta fôia ese cate 3 côle pe luna si costa 2 fiorini v. a. pentru membrii asociatiunei, éra pentru membrii 3 fr. Pentru strainatate 1 galbenu cu porto postei.

TRANSILVANI'A.

Abonamentul se face numai pe cate 1 anu întregu. Se abonéza la Comitetulu asociatiunei in Sibiu, séu prin posta séu prin domnii collectori.

Fôia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Nr. 14.

Brasiovu 15. Iuliu 1872.

Anulu V.

Sumariu: Imperatulu si regele Sigismundu. — Materialu pentru istoria regim. II-lea roman. confinariu d'in Transilvani'a. — Colectiune de diplome istorice transilvane. (Continuare.) — Procesu verbale. — Contribuiri la fondulu academiéi romane. — Publicarea baniloru incursi. — Consemnarea contribuitorulu incurse si subscribe la fondulu acad. (Fine.)

Imperatulu si regele Sigismundu.

Acestu omu fatale pentru tôte tierile câte s'au fostu supusu sceptrului seu, si cu atátu mai fatale pentru Transilvani'a si pentru întreaga natiunea romanésca, a lasatu in istoria nóstra urme cu atátu mai multe, cu câtu cà domnia lui inca durase cincideci de ani. De aici va urma, cà între documentele istorice latinesci pe care le publicamu si noi, acele care voru esé d'între anii 1387 si 1437. adeca d'in tempulu domniei lui Sigismundu, voru fi destulu de numeróse. Pentrucá inse acelea documente se fia întielese si de acei romani carii nu'si facura d'in istoria patriei stúdiu speciale, vomu permite aici câteva liniamente d'in viétia si domnia imperatului Sigismundu, care si de altumentrea merita cá se fia cunoscuta de aprópe, d'in mai multe cause.

Sigismundu a fostu de nationalitate germanu, celu d'in urma surcellu d'in cas'a Luxemburg, filiu alu imperatului Carolu IV. si frate alu lui Venceslau betivulu, carele a domnitu cá rege alu Boemiei. Sigismundu s'a nascutu in 14. Fauru 1362. Se ne insemnamu bene anulu nascerei lui Sigismundu, pentrucá vomu avea necesitate de elu, candu vomu ajunge cu publicarea documenteloru la Ioanu Corvinu de Hunedor'a, eroulu immortalu alu dacoromaniloru si salvatoriulu Europei de jugulu turcescu.

Dupa mórtea tata-seu, lui Sigismundu i-se vení la 1378 marchionatulu Brandenburg, d'in care apoi successive s'a formatu regatulu Prussiei. Prin incredentiarea (logodirea) si contractulu de casatoria inchiatiu cu Maria, unic'a fiica a regelui Ludovicu I., lui Sigismundu i s'a deschisu cale de succesiune la tronulu Ungariei si la alu Poloniei. Inse dupa mórtea lui Ludovicu I. intemplata la a. 1383, polonii n'au volitu se scia de dorintia repausatului rege, ci au alesu de regina pe ceealalta fiica a lui, adeca pe frumós'a Hedviga. Dara Maria, care remasese cá se domnésca in Ungaria sub epitropia mamei sale Elisabet'a, fu respinsa dela tronu prin Carolu dela Dirachiu (Durazzo) numitu si Carolu miculu séu Carolu pârvulu, chiamatu de alta partita croato-ungurésca. Tierile numite ale corónei unghuresci se vediura aruncate in furi'a guerei civile. In 1386 Carolu fu assassinatu; dupa aceea

urma un'a d'in anarchiile cele mai infricosiate. Croatii resculanduse pusera man'a pe ambele regine inculpate de assassinatu si le aruncara in captivitate, éra dupa aceea Elisabeta fu sugrumata de inaintea ochiloru fiicei sale de croatulu Palisna, éra cadavruulu ei fu aruncatu preste murii fortaretiei Novigradu, 1387. Audiendu Sigismundu de acelea crudimi, isi adunà ceva óste d'in Boemia, cu care vení in Ungaria spre a'si salva mires'a si a restabilí ordinea. Dara cá teneru usioru de mente, precumu a si remasu in tóta viétia sa, singuru dela sine nu a sciutu se face nimic, l'au ajutatu inse venetianii, éra unghurii in primaver'a aceluasi anu ilu incoronara de rege la cetatea Alba-regale. De aci, domnia lui Sigismundu in Ungaria si Transilvani'a se computa d'in anulu acesta 1387. Venetianii induplecara pe comandantii croatiloru cá se restituie pe Maria in libertate, ceea ce se si intemplà. In 1. Iuliu 1387 Sigismundu si Maria convenira mai antaiu in Zagrabia (Agram), de unde apoi trecura la Bud'a. Cu atáta inse belhulu civile neci decumu nu s'a finitu, ci lucrurile s'au incurcatu si mai tare. Hedvig'a intr'aceea se maritase. Barbatu-seu Vladislau (Vladu) facundu legatuintia (confederatiune) cu ambii Domni ai romaniloru, d'in Muntenia si Moldov'a, s'au sculatu cu arme asupra cumnatu-seu. De atunci inainte romanii s'au aflatu mai totu in actiune politica si bellica, si inca nu numai moldavo-romanii, ci preste totu romanii d'in tóta Dacia, pâna la finea vietiei lui Sigismundu, adeca la bataliile cele crunte si fatale d'in Transilvani'a, adeca pâna in a. 1437. Dara acea actiune si activitate a romaniloru cere cá se fia demonstrata si probata prin documente istorice, carele este si scopulu nostru.

Se continuamu inse cu impartasirea momenteloru mai de frunte d'in viétia lui Sigismundu.

Cumnatu-seu Vladislau regele Poloniei se invoi a inchiatié unu armistitiu cu Sigismundu, carele avea se porte batalia si in Dalmatia. Indata inse dupa espirarea armistitiului, Vladislau éra inchiatié confederatiune cu ambii domni romanesci, adeca cu alu Moldovei si Munteniei, in contra lui Sigismundu, séu mai bene, in contra unghuriloru. De aici apoi se escà unu bellu cruntu, carele se portà in Galitia si in Moldov'a, care inse pâna acuma nu e descrisu cu

fidelitate si cu destula critica. Scriptorii unguri dicu că in ei au invinsu pe moldoveni, că inse au fostu batuti de poloni in Galiti'a. Cu tóte acestea, Moldov'a remasse si dupa aceea Moldova, statu romanescu (1390).

In 1394 Sigismundu inchiaiese confederatiune cu Mircea, pentru că se mergea in contra turciloru. Scriptorii unguri spunu, că acea confederatiune s'a inchiagetu in Transilvani'a. Audiendu inse, că soci'a sa regina Mari'a morise in primavér'a aceluasi anu, Sigismundu se reintórse iute d'in Bulgari'a in Ungari'a, unde magnatii se si desfacura in partite, d'in cauza că celi mai multi nu volia se recunósca lui Sigismundu altu dreptu la tronulu Ungariei, decâtu numai cellu castigatu prin casatori'a; éra fiendu-că Mari'a morise, dreptulu barbatu-seu inca se considerá cá espiratu. De aceea unii chiamá pe Ladislau filiu alu lui Carolu celui assassinatu, éra altii pe Vladislau dela Poloni'a.

Totu scriptorii unguri spunu, că pre candu s'a reintorsu Sigismundu dela Bulgari'a prin Munteni'a, Mircea 'lu intempinà cu bratiu armatu, in càtu era p'ací se'lu prinda, déca nu'lu scapá una ceta de franci auxiliari, carii venisera cu elu. Caus'a acestei hostilitati inca nu este esplicata pana acuma. Ajungundu Sigismundu la Bud'a, mai antaiu luà mesure aspre in contra partitei neapolitane, care volia se aduca pe Ladislau; la treidieci si doi partisani fruntasi puse de li se taliara capetele fara neci una judecata si cu mare perfidia, in contra cuventului datu că nu li se va intemplá nimicu. Cu acésta ocaziune unu aprodu (cadetu) anume Cs onka, nacajitu pe Sigismundu pentru că acesta 'i taliase si pe comandantele seu, anume Kont, ii díse: „Mai porcu de Boemi'a, eu neci-odata tie nu'ti voliu sierbi!“ Indata se talià si capulu acestuia.

De ací incolo Sigismundu cade totu mai adencu in ochii locuitoriloru, si ur'a si despretiulu in contra lui cresce neincetatu si cu atátu mai virtosu, dupa ce ungerii aflara, că Sigismundu pe la inceputulu anului 1396 a mersu la frate-seu Venceslau in Boemi'a cu acelu scopu pronunsiatu, că se inchiaie cu densulu unu tractatu familiaru fara scirea tiei. Frate-seu pe atunci era si imperatu alu Romaniloru, rege alu Germaniei. Sigismundu scóte dela elu unu documentu, in care frate-seu cá imperatu ilu denumesce de locutienetoriu alu imperatului si gubernatoriului alu imperiului, renumera inse si pe Ungari'a intre provinciile imperiului romano-germanu.

Dupa acésta Sigismundu plecà in contra lui Baiazet Iildirim, perdù batali'a cea mare dela Nicopolis curatu numai prin nebuni'a si vanitatea sa si a tranciloru auxiliari si scapà cu fug'a cá vai de elu (28. Sept. 1396). Abia pe la finea anului 1397 s'a potutu reintórce la Buda, pentrucá se affe tier'a in cea mai mare desordine si spiritele iritate preste mesura in contra lui. Diet'a tienuta la Temisiór'a nu'i ajutà nimicu. In 1398 tienù alt'a la opidulu

Crisiu (Körös), unde érase comisse una perfidia spurcata, pentrucá talià pe renumitul Laczkovics, pentrucá acela se affá in oppositiune cu régele. Sigismundu se încercà se supuna pe oppositiune cu armele, inse fara resultatu. Asia, urinduse óresicumu de afaceri, luà de nou lumea in capu, că'i placea preste mesura se bata tierile si marile, merse mai antaiu la Poloni'a, de ací la Boemi'a, de unde apoi colindà una parte mare a Germaniei.

Sigismundu a petrecutu anulu intregu 1399 in strainate. In acestu tempu tóta monarchi'a ungerésca se affá in revolutiune. Causele revolutiunei se voru enumera mai la vale pe largu, pentru că de aici inca se se cunósca relele câte au adusu acelu monarchu preste tíera. Regelé abia s'a reintorsu la Buda in 1400, pre caudu unu mare numeru de conspirati, archierei si mireni insociti de cete armate strabatura in palatulu regelui, unde infruntandu'lu aspru pentru fara-delegile lui, ilu prinsera si'lu inchisera mai antaiu in Vissegradu, era dupa aceea in Siklos, care era in possessiunea familiei Gara. Conspiratii au fostu determinati a lipsí pe Sigismundu de coróna si a'lu tramite acolo de unde venise. Cu tóte acestea, dupa 18 septemani de captivitate Sigismundu isi recastigà si libertatea, si corón'a, dupace mai antaiu jurà că nu'si va resbuna neci-unadata de cei carii l'au aruncatu in captivitate. Fortun'a lui Sigismundu a fostu, că boierii tiei si archiereii neci-decumu nu se potura involf intre sine asupra persónei care era se ocupe tronulu si corón'a. Unii adeca volia totu pe Ladislau dela Neapole, altii totu pe Vladislau dela Poloni'a, barbatu alu Hedvigei, si érase una fractiune pe austriaculu Albertu. Preste acésta Stiborius, unu magnatu polonu, ajutà pe Sigismundu cu armele, Gara cu negociatiunile sale diplomatice si comitele Cilley cu bani multi. Scapandu regele d'in captivitate, pe partisanii sei ii remunerà stralucitu; pe Gara ilu facù palatinu, pe Barbar'a (Varvar'a) fiic'a comitelui nemtiescu Hermanu Cilley o luà de socia legitima, éra lui Stiboriu ii donà multime de dominia de a le tiei. De aici vene apoi, că acea familia polóna Stibor, a lasatu atâtea urme inca si in istori'a Transilvaniei.

Cu tóta acésta impaciuire paruta, spiritele locuitoriloru nu s'au linistitu, conspiratiunile s'au continuatu; insusi Bonifaciu IX. unulu d'intre contrapapii de atunci, surpá mereu la tronulu lui Sigismundu pe atunci, pre candu acesta érase alergá prin Germani'a cu scopu cá se'si castige corón'a imperiale, pentru care petrecea in mare ura si urgia cu frate-seu Venceslau si cu doi nepoti ai loru. In 1402 Sigismundu érase aduna dieta la Presburg, unde constringe pe 110 boieri si archierei a subscrie unu tractatu, in poterea caruia in casu de a morí Sigismundu fara copii, austriaculu Albertu se'i succeda lui la tronulu Ungariei. Cu acésta fapta Sigismundu érase loví in dreptulu electorale alu ungeriloru, carii cá si alte popóra d'in acelea tempuri, nu volia se scia nimicu.

de altu rege, decâtu numai de unulu alesu in diet'a tieriei. Dupa acestea Sigismundu érase a trecutú in Germani'a, pe urm'a lui inse érase a pruruptu revolutiunea, care a tienutu pâna pe la finea anului 1403, in care tempu caus'a lui Sigismundu fu aparata érase de membrii familiei Gara, de Petru Perényi, de Ioanu Marótyi si Pavelu Bessenyei; mai multu inse decâtu toti l'au aparatu si acumu totu polonulu Stiboriu, carele s'a batutu fórte bine in contra inemiciloru lui Sigismundu si 'iau invinsu. Cu tóte acestea, in Slavoni'a, Croati'a, Dalmati'a revolutiunea si bel-lulu civile a mai duratu, de si cu intrecurmari, pâna in a. 1409, in care tempu s'au commissu multime de crudimi si barbarii.

Credemu cà e tempulu cà se cautamu causele, pentru care la popórale Ungariei, Transilvaniei, Croatiei si chiaru la ale Germaniei, éra mai pre susu de tóte la boemi se manifestá atáta ura si urgiá in contra lui Sigismundu, de unde apoi purcedea nelinistea si atátu amaru de calamitati preste tieri, in càtu numele lui Sigismundu pâna in dio'a de astadi este la multi obiectu de blastemu si urgiá. Sigismundu á fostu unulu d'intre ómenii celi mai scelerati ai tempului seu, precumu despre acésta marturisescu mai in unanimitate toti chronicarii de atunci, cumu si toti historiografii, anume germani si unguri càti au scrisu cu critica si fàra passiune istori'a lui. Omu fórte inganfatu; amatoriu in tóta viéti'a sa de pompe desierte si de tóte vanitatile lumesci; despretiutoriu de ómeni; caracteru despoticu, brutale, passionatu si fórte applectatu la vindicta si setosu de sange, adeca tocma cumu e tiranulu mai periculosu, carele nu se genédia a omori ómeni sub ori-ce pretestu si fàra judecata; minciunosu si calcatoriu de juramente, in càtu nimeni nu mai potea pune temeliu pe vorbele lui.

Asia de ess., Sigismundu nu numai si-a calcatu cuventulu datu lui Ioanu Huss si lui Hieronimu, pentru salva gvardia, ci a mintítu si atunci candu a disu, cà elu nu póte se o scóta la cale cu popii. Elu a fostu acela, care in Martiu 1815 dupa fug'a cea rusínósa a papei Ioanu XXIII. luase chiaile dela prinsórea lui Huss la man'a sa si'lu potea elibera, dara nu a voitu, ci tocma d'in contra, in Aprile 1415 a iririatu pe membrii conciliului dela Constanti'a, cà se condamne pe acei barbati scumpi natiunei boeme si se'i ardia de vii, adaogèndu cà si numai una singura d'in doctrinele lui Huss era de ajunsu pentru cà elu se fia condamnatu la mórte prin rugu.* In an. 1418 Sigismundu a decretatu esterminarea totale a natiunei boeme si a scrisu frate-seu Venceslau in sensulu acesta. Asia dara nu avemu se ne prea miramu, déca acelu tiranu nebunu ceruse bene-cuventarea conciliului dela Pisa, cà se póta estermina pe totu poporulu daco-romanescu. In Martiu 1420 Sigismundu pune de talia de inaintea ochiloru

sei pe 23 (duoedieci si trei) cetatieni d'in Vratislavi'a (Breslau), d'in cauza cà locuitorii ne mai potendu tolera crudimile si hotiile membriloru municipalitatei (magistratu), ii luasera pe fuga, éra pe unii ii arunca-sera pe ferestrii, dupa datin'a slaviloru. Pe senatorulu Ioanu Kracha d'in Praga, care se mutase totu la Vratislavi'a, puse de'lu legara de cai si asia 'lu hatira pâna la loculu de perdiari; unde'lu arsera pe rugu. Caus'a acestei barbarii a fostu, cà Kracha inca aparase pe Huss. Pe acelasi tempu Sigismundu venindu la urbea Leutmeritz in Boemi'a, demandá cà se innece pe duoedieci de boemi in riulu Elb'a.

Dara cine se mai enumere tóte casurile de omoruri càte a commissu Sigismundu in viéti'a sa.

(Va urma).

Materialu pentru istori'a regimentului II-lea romanescu confiniariu d'in Transilvani'a.*

In numerulu Fedératiunei 54 d'in 2. Iuniu 1872 intre varietati, s'au facutu publiculu cunoscutu, cumu-èa naseudeniloru li-au succesu a face transactiune cu regimulu pentru rescumperarea regalieloru. — Pretiulu rescumperarei este 100,000 fr. v. a., cari se platescu in cursu de 32 de ani.

Mai la vale vorbesce acelu articulu de fondurile scolastice create si creande, dicèndu cà fondurile aru fi considerabili. Amintesce cà factorii principali la acésta deslegare au fostu dd. Iosifu Hossu si Ceri, afara de delegatii districtului Florianu si Porcius.

Fiendu acestu articulu d'acelu genericu, éra si lucru acuma finitu, cugetu cà numai in interessulu adeverului istoricu voiu face déca la acésta voiu adauge inca urmatóriele, lasandu altui condeiu, care se compuna intru o carte tóta decurgerea acestui lucru, pentru fiacare romanu, prea interesantu, d'in documentele aflatórie, cumu credu, in archivulu comitetului, si apoi cu spesele fonduriloru, séu pre calea prenumeratiunei se o tiparésca.

Dupa desfientiarea institutului militariu de granitia urmata la an. 1851 s'au orenduitu d'in partea guberniului de atunci civile si militariu una comisiune spre a deschilini si separa bunurile erariali de celea comunali.

Acésta comisiune au provocatu pre locuitorii d'in Valea-Rocnei, cà se 'si arate drepturile avute inainte si dupa militarizare, propunendu-le deodata trei intrebari spre respundere; ci numai pre acesti d'in Valea-Rocnei, cà-ci despre Borgoani si celi dela companiele Monorului si a Budacului, avendu densa nescari acte si documente d'in tempulu militarizarei, d'in care conchidea ca acestia aru fi fostu iobagi, nu multu si-au sfarmatu creerii. Locuitorii d'in Valea-

*) Istori'a unui regimentu, mai alesu confiniariu nu stá numai d'in fapte bellice, ci si d'in multe altele patriotice, economice. Ele au mai avutu si alte suferintie, nu numai pe celea d'in campulu de bataia.

*) Vedi dupa scriptorii contemporani si dupa istoricii boemi F. C. Schlossers Weltgeschicht IX. Bd. Seite 154—155.

Rocnei alegându-si vreo cătiva barbati de ai loru, si prevediendu'i cu plenipotentia, i-au delegatu spre a responde la propusele trei intrebari.

Intrebarile si raspunsurile vedi-le publicate in traducere in Fôia pentru minte, ânima si literatura d'in 1854 Nrii 22, 23, 32 si 34.

Aceste intrebari si raspunsuri s'au referitu la drepturile loru de proprietate avute inainte si dupa militarizare, rogandu-se deodata, ca se fia lasati si sustienuti in acestea, care apoi d'in partea comisiei s'au substernutu la inaltele locuri.

Ce se tiene de fondurile scolastice, de acestea n'au fostu vorba neci inainte, dara neci dupa militarizare pàna la an. 1835—1836, candu la propunerea fericitului Marianu, fostului directoriu si vicariu foraneu, inaltele locuri militare au decisu, cá dreptulu cârciumaritului de trei luni folositu pàna atunci de fiacare, se se dea in arenda in favôrea unui fondu scolasticu infientiandu pentru scólele comunali-confesionali, pooiectandu pentru comunele celea mari o sumã de 4000 fr., celea midiulocie de 3000 fr. si celea mai mici de 2000 fr. v. a., cá asia apoi d'in interesele acestoru capitale se se intretiena scólele.

Acestu fondu manipulanduse de erariulu militariu cu tóta acurateti'a, au crescutu pàna la a. 1848 intru atàta, de mai multe comune au si trasu interese si cumperatu charthii de statu.

Desfientianduse institutul militariu granitariu, guberniulu de atunci in ordinatiunea sa urmata despre desfientiarea acestui institutu si reasiedierea granitariilor in stare civila, au recunoscutu acestu fondu de ádeverata proprietate a granitariilor d'in intregu districtulu, cumu si fondulu de monturu infientiatu sub institutul militariu d'in relutulu ce'lu capeta granitarii pentru lemnele de focu date oficialiloru militari, si d'in doi munti dati in arenda la proprietariulu de fodine Manz (Mantia) d'in Iacobenii cu 600 fr., dandule parintiesculu consiliu, cá ambe aceste fonduri se le lase pentru scopuri scolastice. Reprezentantii toturoru comuneloru tramisi la audirea inaltei ordinatiuni despre desfientiarea institutulu militariu, la consiliulu si indemnulu inteligentiei, éra anume alu docentelui Nascu, directoriulu Panga, locotenentelui Tanco si alu fostului pe atunci vicariu foraneu Macedonu, care in una predica tienuta cu ocaziunea cetirei ordinatiunei despre desfientiare, au insiratu folósele cari voru urma d'in acea impregiurare, déca eli nu numai fondulu primu ilu voru lasa pentru scopulu destinatu la infientiare, ci si pre celu de monturu ilu voru declara si lasa de fondu de stipendie pentru studentii d'in districtu aflatori pre la gimnasia, academii si universitati, spunendule in urma si daunele cari voru urmã d'in impartirea acestoru fonduri intre densii, au si lasatu acestea fonduri pentru aceste scopuri. Adeveratu ca mai antaii numai reprezentantii celoru 10 companii, éra celi dela companiile Monorului si a Budacului stã mortísiiu, cá fondulu de monturu se se impartia între densii, di-

cându: cá eli si teciorii loru si-au stricatu sanatatea si poterile fisice cu darea si taliarea lemnelloru de focu si si-au ruptu vestmentele prin garnisóna, ne-capatandu cu anii intregi dela erariulu militariu monturu, care dupa regulamentul datu era obligatu a'lu dá, indata ce granitarii 'si lasá vetrele loru. Ei pretendea egal'a impartire între toti; inse dupa mai multe invetiaturi si consiliuri date chiaru si de vicecolone-lulu Rösner, care éra comandantu, s'au plecátu si acestia, — si asia apoi luanduse unu protocolu cu densii, alegünduse si unu comitetu de 12 insi, éra de presiedinte vicariulu spre a lua in séma fondurile si a portá administratiunea celu pucinu pàna la facerea statutelloru, s'au dimisu la ale sale, éra protocollulu s'a inaintatu la guberniu.

Acestu comitetu, mai alesu inse Basiliu Nascu si locotenentele Petru Tanco sub conducerea vicariulu cá presiedinte, au midiulocitu de s'au facutu cunoscute sumele d'in ambele fonduri, cumu si d'in ce feliu de charthii si bani stau, care apoi s'au tienutu in evidentiã, au dusu computu despre tóte competentiele, de si numai pre papiru, au midiulocitu mai incolo de au crescutu fondulu de monturu cu vreo câteva dieci de mii cá desdaunare data d'in partea erariulu militariu pentru vestmentele de casa rupte in garnisóna si in resbelulu d'in 1848 si 1849; — dicu numai pre papiru, cá de si nenumerate ori au urgitatu transpunerea, totusi s'au amenatu si póte s'ar fi mai amenatu, de nu ar fi fostu acestu comitetu de totu separatu alu fondulu de monturu, care voliã a'lu tiené si a dispune cu elu dupa placu, precumu au si dispusu in contra vointiei atátu a comitetulu, cumu si a ordinariatulu cu vreo câteva mii anualii pentru intretienerea preparandiei diecesei gherlane. Numai acesta scie necasurile si greutatile care le-au avutu cu pretur'a Naseudulu sub conducerea lui Canciuschi, care nu odata au propusu desfientiarea lui!

E de insemnatu, cá fiendu inca amintit'a comisiune in Naseudu, au tramisu erariulu montanisticu pre unu comisariu alu seu cu numele Blagoevich, care cá o vulpe incetu incetu, fàra sgomotu au pusu tóte padurile sub secestru, numindu o multime de inspectori si subinspectori, si resolvindule plati d'in fondulu proventelloru, — in contra caruia granitarii au protestatu. — Neci operatulu amentitei comisii, neci suplic'a granitariilor si raspunsurile loru la propusele intrebari n'au avutu ceva resultatu, dara neci fondurile nu s'au transpusu; lucrulu se parea a fi mortu. In primavér'a anulu 1856 ducënduse vicariulu Macedonu cu episcopulu Alexi la Vien'a la conferintiele episcopiloru, au luat cu sene si o suplica a locuitoriloru adresata dreptu càtra Maiestatea sa imperatulu, prin care acestia se róga de o favorabila deslegare a acestei cestiuni, care apoi pe langa plenipotentia avuta au fostu fericitu intru o audientia capetata in lun'a lui Iuniu a o si inmanua Maiestatii sale, roganduse si cu vorb'a pentru grabnica desle-

gare a cestiunei despre dreptulu de proprietate si predarea fondurilor la comitetulu alesu spre a le intrebuintia pentru scopurile destinate. Deslegarea inse érași s'au amenatu, asia càtu in 1860 au fostu siliti a tramite una alta deputatiune statatorîa d'in capitaniî pensionati Georgie Lica, Ioanu Purceila, Basiliu Nascu si Ioachimu Muresianu cu o alta petitiune, care nu numai cà au inmanuat-o Maiestatii sale, dara pentru o mai grabnica deslegare, au lasatu in Vien'a pre docentele Nascu, care a petrecutu acolo pàna in Iuliu 1861 facùndu metanii si dandu desluciri referentiloru ministeriali, cumu si lucrandu cà d'in acestu fostu regimentu dupa desfientiarea pretureloru nemtiesci, se se infientiedie macaru unu capitanatu, éra nu se se incorporedie dupa cumu proiectase presidele cancelariei aulice Franciscu Kemeni, cu comitatele Solnocu, Doboca, Turda si Clusiu. Acésta i-au si succesu lui Nascu, dara cealalta cestiune a remasu totu nedeslegata.

Vediendu locuitorii atàta traganare si torturati de incertitudine, cu ocașiunea instalarei capitanului Bohatielu, au tramisu érași o deputatiune statatorîa d'in Macedonu Popu, prepositu capitulariu alu Gherlei cà proprietariu de pamentu, vicecapitanulu Gregorie Bota, subprefectulu Maccsimur Lica, docentele Basiliu Nasculu si mediculu Stefanu Popu, cà mai antaiu se multiamésca Maiestatei sale imperatului pentru infientiarea capitanatului, si apoi se urgitedie deslegarea cestiunei si transpunerea fondurilor. Acea deputatiune si-au implenitu missiunea cu tóta acurateti'a, tienendu conducatoriulu deputatiunei prepositulu Macedonu doue vorbiri, in conformitate cu importantia obiectelor.

Resultatulu atàtoru deputatiuni si ursoriuri a fostu, cà in Augustu 1861 a esitu unu prea inaltu autografu alu Maiestatei sale càtra cancelari'a de curte, prin care se predau locuitoriloru d'in Valea-Rocnei si la doue comune dela compani'a Budacului Santu-Ioana si Nustaleu cà unora cari inainte de militarizare au fostu liberi cà si sasii vecinii loru, padurile, alpii, drepturile regali si fondurile, lasandu totu-odata a se numi una comisiune regulatoria sub conducerea unui generalu, care aceste se le transpuna d'impreuna cu alte obiecte si realitati tienetorie de scopuri scolastice si care i se voru vedé a fi de lipsa, si pentru alte scopuri besericesci si comunali, facùndu totu-odata si alte proiecte necesarie pentru final'a deslegare a dreptului de proprietate si in Valea-Borgoului si fostele companii a Budacului si a Monorului. Acesta a fostu sensulu acelei prea-inalte scrisori, in càtu 'mi aducu amente.

Comisiunea amenandu si traganandu lucrulu, dupa datina comisiuniloru cari tragu diurne grase, au transpusu cu incetulu fondurile, drepturile regali, padurile, mai multe case si realitati pentru scopuri scolastice si besericesci, voliendu totusi pre bas'a unei prea-inalte decisiuni d'in 24. Septembrie 1863, prin care determinatiunile delineate in 1861 in obiectulu mun-

tiloru revindecati s'aru fi modificatu, a detiené mai multe paduri si munti nu numai in valea Borgoului camu la 72,720, a Monorului si a Budacului la 1035 jugere, dara chiaru si in Valea-Rocnei pentru erariu si pentru famili'a Kemeniana, care sub institutulu militariu necurmatu ii pretinsese, proiectandu totu-odata si o desdaunare la erariu de 118,936 fr. v. a. d'in fondurile scolastice pentru solutiunile date si platite in tempulu sequestrului paduriloru d'in fondulu proventelor, la personalulu silvanale, si o noua impartire a muntiloru lasati in folosulu locuitoriloru. Acésta dupa ce s'au comunicatu cu poporulu, l'au iritatu si necajitu fórte, si i-au datu ansa éra la proteste si la compunerea a loru doue suplice, adevérate doue opere clasice, càtra guberniulu tieriei si càtra Maiestate tramise. Asta d'in urma éra prin o deputatiune statatorîa d'in prepositulu Macedonu, Maccsimu Lica, Florea Porcius, Basiliu Busdugu si Bas. Nascu, care in lun'a lui Octobre 1865 au si immanuat-o pre langa o vorbire a conducatoriului; in absentia Maiestatei sale, inaltiei sale archiducelui Carolu Ludovicu. In acésta aretandu si descriendu nedreptatile, daunelé celea mari, care negresitu aru urmá déca acea nefericita propunere a comisiunei s'ar realisá, aretandu cà o atare tractare si procedura despre alu mieu si alu teu necumu in Europ'a cea culta, dara dóra neci in statele barbare nu se intempla, s'au rogatu a se recunósce de adevérati proprietari, si cà atari a se sustiené si aperá in possessiunea aceloru obiecte, cumu suntu toti muntii, padurile, pasiunile, estirpatiunile si altele, care comunele mai multu cà o suta de ani pre dreptu si dupa lege factice si fàra intrerumpere le-au tienutu cà adevérate proprietate, si pre toti pretendenti, cumu este erariulu si famili'a Kemeniana, a'i indrepta la calea legeri. Aceste doue suplice tiparite in 1865 in Vien'a au avutu acelu resultatu, cà proiectulu amentitu nu s'a efeptuitu, ci a remasu in starea de mai inainte, pàna ce a venitu regimulu modernu, cu care desfientianduse comisiunea mai multu desregulatoria decàtu regulatoria, s'au continuatu negociatiunile si rogarile prin deputatii amintiti in Federatiune pàna in tempulu de facia, candu s'a inchiaiatu transactiunea cu o suta de mii, insemnandu cà acésta suma se platesce erariului, in càtu sciu, numai pentru drepturile regali si unele paduri d'in Valea-Borgoului si fostele companii a Monorului si Budacului, pre care i-au consideratu a fi fostu de conditiune iobagiésca.

Considerandu acestu téggu d'in mai multe parti, ori si cumu ilu potemu numi bunisioru, de si computandu si spesele facute de tóte deputatiunile si interusur'a ce se platesce erariului dupa capitalulu amentitu pàna la total'a depurare, se urca la vreo suta si mai multe dieci de mii, necomputanduse aici spesele care inca le potu avé cu processulu familiei Kemeniane care s'a reinviatu la calea legeri.

D'in supradedusele se vede: a) cà la efeptuirea acestui lucru in tempu de 21 de ani au contribuitu

si lucratu mai multi; b) că Naseudenii au trei fonduri pentru scopuri scolastice — fondu pentru scólele comunali-confesionali, celu de stipendie creatu d'in celu de monturu si alu treilea pentru intretinerea gimnasiului, a scóloru normali si a loru vreo cinci triviali cu trei classi. Acestu fondu este infientiatu d'in dreptulu regale alu carcimaritulai. Adeveratu frumóse fonduri, care multu tolosu potu aduce intregei natiuni romane si patriei, numai se se administre si manipuledie cu acuratetia si sinceritate, se domnésca intre representantii comuneloru unire, se aiba conducatori practici si circumspecti, cari se puna in lucrare si edificielesu necesarie si mai inainte convictulu, care 'lu dorescu cu totii, si care mai tare a contribuitu de comunele au lasatu dreptulu regale pentru gimnasiu si pentru celealalte scóle, si cari edificielesu s'au pusu in instrumentulu fundationale a se edifica in trei ani dupa deschiderea gimnasiului. Lipsesce mai incolo cá se se compuna statutele, dupa care strinsu se se tiena.

Insemnediu in fine, că de si Borgoanii, Monoreonii si Budacanii au fostu inainte de militarizare iobagi, si cá atari s'au luat la tîrgulu facutu, totusi in consideratiunea meriteloru castigat in tempu mai de o suta de ani pentru tronul si patria, aru fi meritatu si acestia, cá se li se dea si loru tóte gratisu cá si Rocneniloru; — că-ci nu e lucru micu acela, a te osti si a mori pre campu de batalia si a jace in spitaluri ranitu greu fàra mani si picioare, in tieri departate, pentru nescari pamenturi acoperite cu mestecani, arini si spini, care numai dupa crunta sudóre respatescu ostenel'a, a'ti lasa cas'a, nevést'a si prunii cu anii, cá se piéra de fome si se se nutrésca cucu voru poté, séu dupa proverbiulu Romanului: a'i lasa in scirea lui Ddieu.*)

Colectiune de diplome

d'in diplomatariulu comitelui Iosifu Kemény, care privescu mai alesu pe romani (valachi).

(Urmare.)

1394. initio May. App. D. Tr. T. IV.

Altu esemplu de dreptulu pumnului. Episcopulu Transilvaniei reclamase că unii nobili ocupasera cu forti'a decimele episcopesci, precumu si patrariele d'in decime care se coveniá protopopiloru. In acésta cauza se aduna multime de nobili la comun'a rurale Santu-Imru sub presiedenti'a vicevaivodului Georgie Passerariu si in presenti'a vaivodului tierei, anume Francu. Aici se decide cumu amu dice, că neci lupulu flamentu, neci ótea cu duoí miei: nobilii se nu mai fure decimele si quartele popesci, dara se le póta lua in arenda, pentru cá eli se le ia de pe spinarea populatiunei.**)

*) Acésta schitia istorica ni s'a tramisu dela Armenopole (Gherla), dara auctoriulu ei nu ne auctorisá cá se'lu numimu.

Red. Trans.

**) Mari certe si mare ura s'a produsu in Transilvani'a d'in caus'a decimeloru, si sange inca s'a versatu pentru ele.

Red.

Nos magister Petrus filius Georgii de Veréb Vice Waywoda Transilvaniae e. c. t. Significamus . . . . quod cum in Octavis festi beati Georgii Martyris, plurima multitudo nobilium regni pro executione causarum suarum, et ad easdem octavas prorogatarum ad villam S. Emerici convenissent, et coram magistro viro Domino Frank Vajwoda Transylvano, et nobis ibidem praesentibus, per procuratores Venerabilis in Christo Patris et Domini Demetrii Dei et apostolicae Sedis gratia Episcopi Transilvani scilicet ibidem interessentes nec non capituli ecclesie ejusdem contra quosdam nobiles in facto occupationis indebite et potentialis usurpationis suarum Decimarum, nec non etiam quartarum decimalium archidiaconalium fuisset querela posita e. c. t. (causa haec ita fuit dijudicata, ut nobiles possint decimas, et quartas pro se in arendam accipere, occupatores vero harum Decimarum, et quartarum paena potentiae puniantur) Datum in S. Emerico quinto die predictarum Octavarum festi B. Georgii Martiris anno Domini Millesimo trecentesimo nonagesimo quarto.

Originale in arch. Capit. alb. Tran. Cista Capit. fasc. 3. Nr. 36.

Edidit Fejér C. D. T. X. vol. III. p. 163.

” ” accuratius T. X. vol. VIII. p. 388.

Szeredai Ep. Tran. p. 129, cum excoribus.

accuratius Batthyany Leg. Eccl. III. p. 295.

1394. 26. Dec. App. D. Tr. T. IV.

Regele Sigismundu venise in acestu anu la Transilvani'a si aflanduse la Turd'a, rogatu de Francu voda, face romanului Dobrea filiu alu lui Ioany d'in comun'a Lesnecu de langa Murasiu una donatiune „preste Cneziatulu padurei fiscale (a statului) numita totu Lesnecu, tinentória de districtulu fortaretiei Deva. Sigismundu observa, că acea padure ar fi desolata de locuitori, arata miediuinele ei si asigura pe Dobrea, că donatiunea cu titlu de Cneziatu i se face cu dreptu de hereditate si cu tóte folósele si commoditatile aceluí cneziatu, cu conditiune inse cá se fia subordinatu cá si ceilalti cnezi carii se tienu de castrulu Deva, dispositiuniloru care se dau d'in acelasu.

Nos Sigismundus Dei Gratia Rex Hungariae Dalmatie, Croatiae, et Marchio Brandenburgensis etc. memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis. quod nos tum pro fidelitatibus, et obsequiis fidelis nostri Dobre Olahy filii Iwan de Lesnek per ipsum majestati nostre, locis et temporibus opportunis exhibitis et impensis, tum etiam ad humillimas supplicationes fidelis nostri viri magnifici domini Frankonis Waywode Transilvani pro eodem Dobre majestati nostre porrectis, Kneziatum cujusdam Silvae nostre Lesnek vocate, in pertinentiis Castri nostri Deva nuncupati existentis, habitatoribus prorsus destitutae cuidam colli seu Monticulo Kishavas vocato, ut fertur contigue, quam quidem silvam duo rivuli uterque similiter Lesznec vocati circumdari perhibentur, cum quibusvis ejusdem Kneziatus utilitatibus, commoditatibus, et usibus memorato Dobre et ejus heredibus donandum duximus et conferendum, ymo damus, donamus, et conferimus perpetuo possiden-

tenen. pariter et haben. salvo jure alieno, hac tamen conditione interjecta, ut idem Dobre, ac ejus heredes Castellanis, et Vice Castelanis prefati Castrum nostri Deva pro tempore constitutis, pretextu dicti Knezia-tus et ejus utilitatum, ad instar . . . Kneziorum ad dictum Castrum nostrum Deva spectantium, debita obsequia et servitia, ac solutiones consvetas exhibere, et facere teneantur, temporibus perpetue affuturis, harum nostrarum testimonio literarum, quas dum nobis in specie fuerint reportate in formam nostri privilegii redigi faciemus. Datum Thorde*) in festo b. Stephani Protomartyris anno Domini Millesimo tre-centesimo nonagesimo quarto.

L. S.
majoris dorso
appensi.

1395. 18. Febr. App. D. Tr. T. IV.

Regele Sigismundu dà comerciantiloru d'in Brasiovu unu privilegiu, care pe acelea tempuri era de mare insemnatate. In poterea acelu privilegiu toti comerciantii straini càti venea cu marfa pâna la Brasiovu, era obligati a o depune si a o vende acilea, éra in Romani'a nu era permisu a o transporta. Preste acésta, tóta cer'a cruda ce venea mai alesu d'in Muntenia, tre-buea se se topesca, curatie si tórne numai acilea. Acestu privi-legiu s'a datu Brasioveniloru d'in cauza, cà ei au remasu fideli regelui, pre candu acesta se batea cu Stefanu Domnulu Moldovei, cumu si pentru cà se repare cetatea si se o intaresca si mai bene.**)

1395. 12. Kal. Mensis Martii. Sigismundi Regis privilegiales Mercatoribus Brassoviensibus elargitae, ut commercia sua libere absque ullo impedimento Viennam usque exercere valeant, ut insuper nullus mercatorum extraneorum merces suas ultra Civitatem Brassoviensem ad partes Transalpinas transportare valeat, sed merces suas Brassoviae deponere, et ven-dere teneantur. Ac denique universas Ceras Brassoviam undecunque signanter ex partibus Transalpinis importandas, in eadem Civitate liquefacere, fundere, et expurgare, sicque tandem venditioni exponere te-neantur. Concessae autem sunt privilegiales hae Brassoviensibus tum ideo, quod in bello alias contra Stephanum terrae Moldaviae Vayvodam gesto Regi fidelem prestiterint operam; tum etiam ideo, ut Bras-sovienses „ipsam Civitatem, et ad eam spectantes munire valeant et remeliorare.“

Authographum exstat in Archivo Brassoviensi.
Per extensum edidit Fejér C. D. T. X. vol. II. p. 294.

1395. 8. Marty. App. D. Tr. T. IV.

Mircea, Domnulu Tierii romanesci, duce alu Fagarasiu-lui si banu alu Severinului, venise la Brasiovu, unde se aflá si regele Sigismundu. Aci se inchiaie intre aceli duoi domnitori

*) Ergo Sigismundus Rex fuit 1394. in Transilvania.
Originale possidet Nicolaus Jankovics.
Edidit Fejér C. D. T. X. vol. III. p. 139. item T. X. vol. VIII. p. 370.
**) Brasiovenii au mai castigatu inca si alte mari favoruri dela Sigismundu.
Red. Tr.

unu memorabile tractatu de federatiune offensiva et defensiva in contra turciloru.*)

1395. Brassoviae in Dominica Reminiscere. Mirchya Vayvodae Transalpini Ducis de Fogaras, et Bani Zewrinensis literae pactionales Sigismundo Regi, super dandis a parte sua contra Turcas auxiliis ex-aratae.

Edidit Fejér C. D. T. X. vol. II. p. 270. ex Mts. Prayanis.

Edidit Pray. Diss. in annal. Vet. Hunnor. VII. p. 144. — Innuit Eder in Felm. p. 55.

1395. — App. D. Tr. T. IV.

Anic'a fica unui boieriu anume Ladislau dela St. Ioana se maritase dupa unu sasu, anume Michaiu, nenobile. In asemenea casuri dreptulu de hereditate alu femeiloru nobili era restrinsu, limitatu la a patr'a parte, óresicumu spre pedepsa cà s'au mari-tatu dupa unu nenobile, éra $\frac{3}{4}$ parti trecea la alti consangeni. Totu asia s'a intemplatu si in casulu de facia, „conformu anti-cului usu alu tieriei,“ éra Anica isi ia partea sa in alte averi, numai nu in bani. Asia aducea cu sene spiritulu aristocratiei feudale importatu d'in Germani'a pâna in Transilvani'a.

Anich filia Ladislai de Sancto Joanne (Szent-Ivan) Michaeli Saxoni de Rudas homini ignobili et impos-sessionato tradita, obtinet quartam puellarem, non in pecunia, sed in bonis excisam, juxta verba in statu-torio Relatoriis de anno 1395. Capit Alb. Transyl-vanae.

„Unde quia ipsa Domina Anich homini ignobili tradita fuisset, ex eoque non pecuniarum solutione

*) Acestu documentu se afla intregu la Fejér; dara fiendu-cà collectiunile lui au ajunsu atàta de rare, in càtu neci cu 200 fr. nu le mai poti castiga in càte 1 esemplariu intregu, unu documentu cà acesta ar merita cu totu dreptulu cà se fia reprodusu si la noi in vreuna collectiune de ale nòstre, éra acé-sta cu atàtu mai virtosu, cu catu n'ar crede cineva, cu càta perfidia esplica séu mai bene sucescu unii historici neromani asemenea documente. De aceea este bene, cà se le avemu mai multi insi d'inaintea ochiloru, candu legemu istori'a patriei. Ales. Szilágyi d'in partea sa candu vene la documentulu acesta, dà cu bà'ta in balta dicundu, cà Mircea in momentele candu a sub-scrisu acelu tractatu, cugetase la tradare. Óre cine mai curendu? Mircea ori Sigismundu? Toti istoricii sciu, cà Sigismundu era omu fórte minciunosu si perfidu, in càtu nu avea crediementu la nimeni; toti sciu asemenea, cà elu se încercá se subjuge tiér'a lui Mircea, éra nu acesta pe a lui Sigismundu. Apararea de subjugare ungaro-germana, Szilágyi cà si multi alti scriptori un-guresci si nemtiesci, o numescu perfidia. Dara apoi se fia drepti si consecenti, se dica totu-una-data despre magiari: apararea nò-stra in contra subjugarei nemtiesci, turcesci, rusesci, a fostu si mai este perfidia. Ve place acésta logica? Positiunea geografica a moldavo-romaniloru si rapacitatea veciniloru unguri, poloni, turci, 'iau facutu si pe romani, cà se se unesca candu cu unulu in contra celuia, candu vice versa, adeca se balantiedie intre duoi si trei. Dara càte staturi si poteri nu facu asemenea in totu tempulu; conscienti'a demnitatii unita cu instinctulu conser-varei proprie duce pe popóra la mesure de natur'a acestora. Sunt ele d'in acésta cauza perfide? Natiunea daco-romana are conscienti'a individualitatiei si a demnitatii sale na-tionale; ea inse nu 'si póte apara essistenti'a sa in contra rapacitatiei veciniloru, decátu numai desteptandu rivalitatea celorá intre sine si apellandu la dreptatea Europei. Asia a fostu acésta si asia va mai fi inca multu tempu.
Red.

mediante, possessionaria ex traditione ipsa nobilis Domina Margaretha nominata, eandem quartam filialem ejusdem Dominae Anich ave sue, juxta antiquam Regni consuetudinem obtinere posse eidem Domino Nicolao Vayvodae visum exstitisset, ... ideo ipse Dominus Nicolaus Vayvoda ex causis omnibus premissis, una cum Judicibus Nobilium, Juratisque assessoribus suis deliberando comisisset, quod homo suus specialis . . . ad facies universarum possessionum et portionum possessionariarum quondam Ladislai . . . . . accedendo . . . easdem . . . . . in quatuor dividit partes coequales, quarum rectam quartam . . . . . pro quarta filiali Domine Anich . . . . . statuere et committat perpetuo possiden. salvo jure alieno. e. t. c. Datum feria V. prox. ante festum Cathedralis b. Petri ap. anno Domini 1395. etc.

Originale in pergamento patenter confectum exstat in arch. fisci Lib. I. Cott. albae fasc. 2. Lit. L.

Donationales Sigismundi Regis
Super possessione Gyogy in Ctt. Hunyad
pro Gurzone filio Ivan de Marmaros.

1397. — Supp. C. D. T. II. p. 295.

Regele Sigismundu face donatiune comun'a fiscale Gioagiu d'in comitatulu Hunedorei, unui ostasiu, anume Gurzoiu, filiu alu lui Ioanu d'in Maramurasu venitu la Transilvania. Meritele pentru care i se face donatiune, sunt militare.*)

Capitulum Ecclesiae Transylvane omnibus etc. quod nobiles vir Georgius filius Jacobi de Deeg in persona Gurzonis filii Iwan de Dyog ad nostram personaliter accedendo praesentiam, exhibuit nobis quasdam literas patentes Serenissimi Principis Domini Sigismundi Dei gratia Illustris Regis Hungariae sub minori sigillo ejusdem confectas, tenoris infrascripti, petens nos debita cum instantia, ut ipsas de verbo ad verbum transcribi, et in formam nostri privilegii redigi facere, ac eidem Gurzoni concedere dignaremur, ad cautelam, quarum tenor talis est.

Sigismundus Dei Gratia Rex Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, etc. Marchio Brandenburgensis memoriae etc. quod nos consideratis fidelitatibus, et fidelium servitorum meritis, et laude dignis obsequiis strenui militis Gurzonis filii Iwan de Maramarusio fidelis dilecti, per ipsum nostrae Majestati, locis et temporibus oportunitis exhibitis, et impensis, volentes sibi, pro hujusmodi fidelibus servitiis Regali . . . . . cum favore, ut deinceps solito . . . . . in nostris servitiis exped. . . . . regali ac remunerationis pergruata, quandam possessionem nostram Dyog**) voca-

*) Insemnamu ca acestu privilegiu s'a datu in urm'a bataliei celei mari dela Nicopole, pe care Sigismundu si cavalerii francesci o perdusera in contra lui Baiezid Ildirim.

**) hodie Gyogy.

Originale hujus Transumpti, ut et Statutorio Relatoriae Cap. eccl. alb. Trans., super peracta in Sustrato, an. 1897 pura statione expeditae exstant in archivo Fisci. — Donationales edit Fejér C. D. T. X. vol. II. p. 521.

tam in Ctt. Hunyad in partibus Transylvaniensibus existentem habitam, memorato Gurzoni, et per eum universis . . . . . utilitatibus, et singulis pertinentiis ipsius possessionis, juribus, jurisdictionibus etc. quibus per nostram Majestatem hactenus possessa fuit, et servata mera auctoritate, et potestatis plenitudine, ex certa scientia nostra, novae nostrae Donationis titulo dedimus, donavimus, et contulimus, imo damus, donamus, et effective ac perennaliter conferimus per ipsum Gurzonem suosque haeredes, et superstites universos perpetuo, et irrevocabiler possidendam, tenendam, et habendam, pleno jure praesentium patrocinio mediante, sine duntaxat perpetuitate juris alieni. Praesentes tandem nobis allatas in formam nostri Privilegii redigi faciemus. Datum in Temesvár feria V. proxima ante festum b. Demetrii M. a. D. 1397.

Nos enim petitionibus ejusdem Georgii de Deeg justis et legitimis annuentes, tenorem praedictarum Literarum Regalium omni integritate pollentes de verbo ad verbum transcribi, et praesentibus inseri facimus, et pendentis sigilli nostri munimine roboramus. Datum in 8. festi omnium sanctorum a D. 1397 praenotato. Hororabilibus et discretis viris Dominis Joanne Praeposito, Joanne Cantore Canonico nostro existente, Hyncone Custode, ac Plebano Archidiacono de Telegd Decano Ecclesiae nostrae existentibus.

1397. — App. D. Tr. T. IV.

Privilegiu regescu datu urbei Clusiu, prin care acésta este scutita si subtrasa de sub jurisdicțiunea Palatinului si a Iudelui curiei regesci, dandu-ise dreptu de apellu in cause de judecata la tribunalulu d'in Bistritia, seu fiendu necessitate, la celu d'in Sibiu. Adeca Clusiu se incorpora la Sasime in respectu juditiariu.

1397. Sigismundi Regis annuentionales, pro Kolosvariensibus super eo: „Ut ejates Cives nullus regnicolarum, in causis quibusvis in praesentiam Palatini, et Judicis curiae Regiae in causam attrahere, citare, vel avocare quovis modo possit, verum si quis quidquam acquisitionis contra eos habuerit, id in praesentia Judicis, et juratorum Civium civitatis Kolosvár legitime prosequi debeat, ubi si de judicio supplicaretur, vel ipsi Judices in reddenda justitia tepidi forent, ex tunc causam eandem in praesentiam Judicatus Bistriciensis, et si opus fuerit, inde ad Judicatum Cibiniensem appellare possit.

Exstant in Archivo Urbis Kolosvár fasc. A. Nr. 1.

Has literas confirmavit Sigismundus 1402. et Confirmationales hae exstant ibid. f. A. Nr. 2.

(Va urma.)

Procesu verbale

luatu in siedinti'a comitet. asoc. trans., tienuta in 2. Iuliu c. n. 1872 sub presiudu dlui vicepres. Iac. Bologa, fiindu de facia ddnii membrii P. Dunc'a, P. Manu, bar. Ursu, I. Hanni'a, I. V. Rusu, Z. Boiu, V. Romanu, C. Stezariu, dr. D. Racuciu si I. Cretiu.

§. 81. Dn. presiedinte aduce la cunoscienti'a comitetului, repausarea domnului canonicu metropolitanu Gregoriu Mihali, intemplata in 26. Iuniu c. n. a. c. si totu-odata propune, cá comitetulu se dea espre siune protocolaria, pentru perderea acestui barbatu meritu si membru fundatoriu alu asoc. trans. pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

Conclusiune. Priminduse cu unanimitate propunerea domnului presiedinte, membrii presenti dau espre siune condolentiei sale pentru perderea amentitului barbatu, prin sculare, orandu repausatului: „se-i fia tierina usiora si amentirea eterna.“

§ 82. Dn. cassariu presentéza conspectulu despre perceptiunile si erogatiunile asoc. dela siedinti'a trecuta a comitetului (4. Iuniu a. c.) pâna la siedinti'a presente. D'in acestu conspectu resulta, cumu-cá in restempulu numitu, s'au incassatu 1045 fr. 3 cr. si s'au erogatu 472 fr. 96 cr. (Nr. prot. ag. 159, 1872.)

Spre scientia.

§ 83. Totu dn. cassariu presentéza conspectulu despre starea fondului academiei pre tempulu acestei siedintie, d'in carele se vede, cumu-cá numitulu fondu are degiá in proprietatea sa 6235 fr. 36 cr. (Nr. prot. ag. 160, 1872.)

Spre scientia.

§ 84. In nesu cu conspectulu cassei d'in § 82, secret. II. raportéza in speciale, despre banii incursi la fondulu asociat. dela siedinti'a trecuta pâna la siedinti'a presente, si anume:

a) dela dn. protopopu in Lipov'a, Ioane Tieranu a incursu cá tacsă de m. ord. pre 187 1/2 5 fr. (Nr. prot. ag. 146, 1872);

b) prin dn. perceptoriu grem. si cassariu alu desp. cerc. d'in Fagarasiu, Nic. Cipu s'au tramesu cá tacse de membrii ord. noui si pentru patru diplome, cumu si cá tacse de membrii ajutatori cu totulu 51 fr. (Nr. prot. ag. 148, 1872);

c) prin Rev. dn. canonicu metropolitanu si direct. despert. cerc. alu Blasiului (XX.) Ioane Fekete Negrutiu s'au tramesu cá tacse de membrii ord., ajutatori si pentru 13 diplome cu totulu 38 fr. (Nr. prot. ag. 150, 1872);

d) cá interese obvenitorie cu 1. Iuliu a. c. dupa couponii obligat. urb. trans., s'au incassatu in bancnote v. a. 864 fr. 19 cr. (Nr. prot. ag. 154, 1872);

e) cá interese obvenitorie cu 1. Iuliu a. c. dupa couponii obligat. de statu convertite, s'au incassatu in argintu 69 fr. 30 cr. (Nr. prot. ag. 155, 1872);

f) pentru 1 esempl. d'in Transilvani'a de pre 1871, s'au primitu 3 fr. (Nr. prot. ag. 151, 1872); in fine

g) cá interese obvenitorie cu 1. Iuliu a. c. dupa

2 bucati couponii dela actiunile drumului de feru trans., s'au incassatu 10 fr. 70 cr. (Nr. prot. ag. 153, 1872.)

Spre scientia.

§ 85. In nesu cu raportulu despre starea fondului academiei de sub §-lu 83, se referéza in specialu despre banii incursi la fondulu academiei dela siedinti'a trecuta a comitet. pâna la siedinti'a presente, si anume:

a) dela comitetulu infiéntiatu la initiativ'a dlui protopopu in Betleanu, Georgie Tecariu, in favórea incassarei offerteloru facunde pentru academia, s'au tramesu un'a consemnatiune despre 398 fr. 49 cr. subscrisi in favórea fondului academiei, apoi un'a actiune dela banc'a Transilvani'a despre 40 fr. solviti, oferita d'in partea dlui parochu in Teuri, Mich. Fogarasianu, si in urma 2 fr. bani gata, cu aceea observatiune, cá susu-numitulu comitetu, banii gata incursi in suma de 100 fr., i-a imprumutatu pre langa 12% dlui parochu Michailu Fogarasianu, inse cu conditiunea, déca se va poté obtiené consentimentulu comitetului asoc. la acelu imprumutu; altfelu respectivulu se deoblega a tramete banii numai decátu la fondulu cestiunatu. (Nr. prot. ag. 143, 1872);

b) prin dn. Red. Vinc. Babesiu s'au tramesu 143 fr., d'in care 123 fr. suntu venitul unei representatiuni teatrale, date in favórea fondului academiei, d'in partea diletantiloru romani d'in Bogsi'a romana in comit. Carasiului; ér 20 fr. suntu ofertu totu in favórea academiei dela dn. capitanu si cavaleriu M. Trapsi'a d'in Gratiu. (Nr. prot. ag. 145, 1872);

c) prin dn. perceptoriu grem. si cassariulu despert. cerc. d'in Fagarasiu (II.), Nic. Cipu, s'au tramesu cá contribuii incurse cu oca siunea adunarei gen. cerc. a despert. resp. tienute la Veneti'a inferiore in 15/3 Maiu a. c. 66 fr., pre langa cererea, cá d'in Numerulu Transilvaniei, in care se voru publicá aceste contribuii, se se trametia câte 1 esempl. gratis, fia-carei comune, in care suntu membrii, carii au contribuitu (Nr. prot. ag. 147, 1872);

d) dela dn. protop. alu Sibiiului Ioane V. Rusu s'au incassatu adou'a rata d'in ofertulu de 20 fr. subscrisu in favórea fondului academiei, in suma 5 fr. (Nr. prot. ag. 151, 1872);

e) prin dn. Red. Iacobu Muresianu s'au tramesu 60 fr. 50 cr., d'in care 40 fr. 50 cr. suntu diumetatea venitului curatu dela balulu arangiatu d'in partea junimei romane studiöse in Pest'a, in favórea fondului academiei si a societatiei „Petru Maioru;“ ér 20 fr. suntu ofertu in favórea academiei d'in partea dlui proprietariu dr. Anania Trombitasiu de Betleanu. (Nr. prot. ag. 161 1872);

f) cá interese obvenitorie cu 1. Iuliu a. c. dupa couponii obligat. urb. trans. s'au incassatu in bancnote v. a. 61 fr. 3 cr. (Nr. prot. ag. 157, 1872);

g) cá interese obvenitorie cu 1. Iuliu a. c. dupa couponii obligat. de statu convertite, s'au incassatu in argintu 12 fr. 60 cr. (Nr. prot. ag. 158, 1872.)

Conclusiune. Raportulu asupra contribuiiloru incurse la fondulu academiei de sub a—e inclus. se iea

spre placuta scientia; ér cu privire speciale la cele cuprinse sub p. a), comitetulu se semte in placuta positione a-si esprime recunoscienti'a sa atátu dlui protop. Georgie Tecariu, prin a carui initiativa s'a infientiatu respectivulu comitetu pentru incassarea ofertelor incurrende la fondulu academiei, càtu si celoralalti zelosi contributori si in specialu, dlui parochu in Teuri, Mich. Fogarasianu, carele a oferitu spre scopulu amentitu, un'a actiune dela banc'a Transilvania, de 40 fr. v. a. solviti, cu couponele dela 1. Augustu a. c.

Cu privire la imprumutulu totu de sub a) se decide a se rescrie susu-amentitului comitetu d'in Betleanu, cumu-cà acestu comitetu, conformu regulamentului esistoriuu pentru administrarea si manipularea baniloru, ce incurgu la fondulu academiei, nu se semte in positione de a-si poté dá consentimentulu seu la acelu imprumutu, ci dupace si insusi respectivulu imprumutatoriu, inca a primitu aceli bani (100 fr.) cu conditiunea, de ai reintórce numai decátu, déca atare procedura nu s'ar aprobá de comitetulu centrale, ma prin un'a scrisória adresata secret. II. se si angagiéza ai reinapoiá, se se provóce deci a tramete incóci càtu mai curendu sum'a cestionata.

Cu privire la cererea de sub c) cá adeca se se trametia câte I. esempl. d'in „Transilvani'a“, comuneloru, in care s'au facutu oferte pentru academia, si anume numerulu, in care se voru publicá acele oferte, se decide a se pofiti respectiv'a redactiune, cá se satisfac a cererei respective dispunendu a se tipari d'in acelu numeru, cu câteva esemplaria mai multe decátu e numerulu defiptu.

§ 86. D. cassariu presentéza unu documentu despre schimbarea argentului cu B. N. in v. a. in suma 87 fr. 46 cr. (Nr. prot. ag. 156, 1872).

Spre scientia.

§ 87. D. redactoriu Iacobu Muresianu cere informatiune, déca capitalulu de 1602 fr. tramesu de domni'a sa in 1868, in favórea fondulu academiei, se afla insumatu in present'a cifra a fondului academiei, ori ca se administréda separatu?

Conclusiune. Se i-se rescrie susu-laudatului domnu, cumu-cà capitalulu tramesu de domnia sa cá fondu geneticu alu academiei, se administréza si manipuléza la olalta cu celealalte oferte si contribuiuri incurse si incurrende spre scopulu intentionatu, conformu regulamentului datu in asta privintia, d'in partea adunarei gen. dela Naseudu tenute in 8—10 Augustu 1870 p. XVII. (Nr. prot. ag. 161, 1872).

§ 88. Secret. II. perlege un'a scrisória a stipendiatului asoc. Vasilie Michailu ascultatoriu de tehnica in Vien'a, prin carea numitulu teneru, aratandu multifarietatele sale lipse si neajunsuri materiali, cu care are de a se luptá in carier'a studialoru sale, cere a i-se dá d'in fondulu asoc. unu imprumutu de 120 fr. v. a., cá astufeliu se nu fia constrinsu d'in lips'a medilóceloru vietiei, a-si parasi carier'a studialoru sale. (Nr. prot. ag. 152, 1872.)

Referentele secr. II., considerandu motivele aduse de suplicantele amentitu, propune a i-se conferi nu unu

imprumutu (cà-ci la asta nu e impoteritu comitetulu), ci unu ajutoriu de 50 ori 100 fr. v. a.

Punenduse la discussiune acestu obiectu, dn. protopopu I. Hanni'a, luandu cuventulu, arata cu coloru vii, impregiurarile deplorabili, in care, dupa scirile sale, se afla numitulu teneru d'in lips'a mediuloceloru celoru mai neincungiurate la susu-tienerea vietiei, si dupa ce in unu tempu asia scumpu, este cu totulu preste potentia, cá unu teneru se póta subsistá in Vien'a cu unu stipendiu asia modestu (de 400 fr.), cumu are si suplicantele, lip-situ de ori-ce alte ajutoria, si cá in casulu, candu acela n'ar' fi ajutatulu la momentu, póte ar' fi necesitatu cu mare dauna a-si intrerumpe cursulu studialoru. d-sa deci d'in aceste motive, face propunerea, cá amintitului suplicante, se i-se confereze 120 fr. cá ajutoriu, pre langa aceea declaratiune, cá in casulu, candu adunarea gen., n'ar' incuvenentiá acestu ajutoriu, d-sa — si crede cá si alti domni membrii — se deobléga a refundá asoc. acestu ajutoriu.

Dupace pentru propunerea d-lui protop. Hanni'a mai vorbira si alti domni membrii, cu care ocazione d'in partea d-lui cassariu, se aratá, cá ar' mai existe inca unu restu de 200 fr. dela unu stipendiu conferitu unui teneru, carele inse cu finea sem. I. anulu scol. 187 $\frac{1}{2}$ abdisé de usuarea aceluia: presidiulu submité la votu ambele propuneri si propunerea d-lui protop. I. Hanni'a obtienendu maiortate de 8 contra 2 voturi, se redicá la valore de conclusu in totu coprinsulu, adeca d'in preuna cu conditiunea respectiva de oblegamentulu espresu in declaratiunea propunetoriului, la care conditiune aderá si dn. vicepres.

Pre langa acceptarea acestei propuneri ridicate degiá la conclusu, votara — afara de dn. propunetoriu — domnii membrii: P. Dunca, Bar. Ursu, V. Romanu, Zach. Boiu, Const. Stezariu, Dr. Dem. Racuciu si I. Cretiu (cestu d'in urma dorindu numai a se reduce ajutoriulu dela 120 fr. la 100 fr.)

Contr'a aceleia votara domnii: P. Manu si I. V. Rusu.

§ 89. Secret. II., d'in motivulu, cá adunarea gen. se-apropia, propune a se alege un'a comisiune, carea se elaborede proiectulu de bugetu preliminaru pe an. asoc. 187 $\frac{2}{3}$, ce este a se substerne prosimeii adunari gen.

Propunerea priminduse de membrii comisiunei cestionate, se alegu domnii: I. V. Rusu, Zach. Boiu si I. Cretiu, cumu si dn. cassariu, carele are se dea deslucirile si informatiunile, ce se voru aflá de lipsa.

§ 90. Dn. bibliot. I. Cretiu propune a se procurá pre sém'a bibliotecei asoc. opulu intitulatu: „Buckle Geschichte der Civilisation in England“ in 3 tomuri cu pretiulu de 9 fr. 70 cr. v. a.

Se asemnéza la cass'a asoc. esolvirea pretiului opului numitu, d'in sum'a preliminarata pre seam'a bibliotecei asoc.

§ 91. Totu dn. bibliotecariu presentéza unu conto sunatoriu despre 4 fr. 90 cr. cá pretiulu legarei aloru 5 esempl. d'in actele adunariloru gen. a

asoc., a loru 3 esempl. d'in actele conferintei nationale d'in 1869 si a unui esempl. d'in poesiile: „Doine si Lacramiore,“ deci propune a se asemna esolvirea aceluia.

Se asemneza la cass'a asociat. esolvirea respect. conto, d'in sum'a preliminata pentru bibliotec'a'asoc.

Verificarea acestui procesu verbale se increde domniloru membrii Dunca, Manu si Hanni'a.

Sibiuu datulu cá mai susu.

Iacobu Bologna,
vicepres.

I. V. Rusu,
secret. II.

S'a cetitu si verificatu Sibiuu 4. Iuliu c. n. 1872.

P. Dunca. P. Manu. I. Hannia.

Ad Nr. 162--1872.

Contribuiri in favórea fondului de academia.

1) Prin dn. perceptore gremialu si cassariu despart. cerc. II. Nic. Cipu s'au tramesu la asoc. cá contribuiri incurse in favórea fondului academiei cu ocasiunea adun. gen. cerc. alu desp. cerc. alu Fagarasiului (II.) tiente la Veneti'a inferiore in $\frac{3}{15}$. Maiu 1872, 66 fr. v. a., si anume: a) dela domnii: Nic Récesey, revisore distr. in Fagarasiu, (1. rata d'in obligat. d'in $\frac{9}{20}$. Fauru 1872) 5 fr. b) Iosifu Stoic'a, notariu com. in Sinc'a vechia (1 rata d'in obligat. d'in $\frac{9}{20}$. Fauru 1872) 5 fr. c) Iac. Popeniciu, pretore in Veneti'a inf. ($\frac{1}{2}$ a primei rate d'in obligat. d'in $\frac{9}{20}$. Fauru 1872) 5 fr. d) Max Ausubel, negociat. in Veneti'a inf. 7 fr. e) Moritz Apfelbaum, negotiatoriu in Veneti'a inf. 12 fr. f) Nic. Popeniciu, proprietariu in Veneti'a inf. 5 fr. g) Samuilu Popeniciu, propriet. in Veneti'a inf. 1 fr. h) Mateiu Sassebesi, proprietariu in Veneti'a inf. 1 fr. i) Davidu Pop'a, propriet. in Gridu 1 fr. k) George Stoic'a, not. com. in Veneti'a inf. 5 fr. l) Const. Buta, jude com. in Pareu 1 fr. m) George Ghindea, jude com. in Caciulat'a 1 fr. n) Ioanu Boeriu Grama, propriet. in Veneti'a inf. 1 fr. o) Bucuru Sierbanutiu, jude com. in Siercaitia 1 fr. p) Georgiu Barbatu, docente in Siercaitia 1 fr. q) Georgiu Cocanu, jude com. in Mandr'a 1 fr. r) Ioane Grama, jude com. in Todoriti'a 1 fr. s) Ioane Taflanu, cassariu com. in Mandr'a 1 fr. t) Sam. Stefanu, jude com. in Sinc'a vechia 1 fr. u) Nic. Moldovanu, colectore com. in Sinc'a vechia 1 fr. v) Nic. Comaniciu, jude com. in Veneti'a inf. 1 fr. w) George Iacobu Bobolia, jude com. in Veneti'a super. 1 fr. x) Iosifu Popu, directoriu scol. in Ohab'a 1 fr. y) Iacobu Margineanu, notariu com. in Vadu 1 fr. z) Georgiu Popu, silvanariu reg. in Ohab'a 1 fr. aa) Sim. Popu, jude com. in Vadu 1 fr. bb) Nic. Lupu, birtasiu in Veneti'a inf. 1 fr. cc) Nic. Comaniciu Badila, propriet. in Veneti'a infer. 2 fr. Sum'a 66 fr.

2) Prin dn. redactoriu alu Albinei, Vincentiu Babesiu s'au tramesu: a) cá venitu curatu dela un'a representatiune teatrale arangiata de bravii diletanti romani d'in Bogsi'a romana, comit. Carasiu in favórea fondului academiei 123 fr. b) cá ofertu generosu dela dn. capit. si cavaleriu M. Trapsia d'in Gratiu 20 fr. Sum'a 143 fr.

3) Dela dn. protop. Ioane V. Rusu d'in ofertulu de 20 fr. subscrisu in favórea fondului academiei, s'au incassatu rat'a 2 a in suma 5 fr.

4) Prin dn. redactoriu Iac. Muresianu s'au tramesu 60 fr. 50 cr., si anume: a) cá diumetatea venitulu curatu dela balulu arangiatu de tenerimea romana studiósá in Pest'a in 10. Fauru 1872, in favórea fondului academiei si a societ. „Petru Maioru“ s'au tramesu 40 fr. 50 cr. b) dela dn. propriet. in Sasu-Reginu, dr. Anania Trombitasiu cá ofertu 20 fr. Sum'a 60 fr. 50.

(NB. S'au publicatu si in Gazet'a Transilvaniei Nr. 43 d'in 1872.)

Sibiuu. 2. Iuliu 1872.

Dela secret. asoc. trans.

Ad Nr. 162—1872.

Publicarea baniloru incursi

la fondulu asoc. trans. dela siedinti'a comitetului d'in 4. Iuniu a. c. pana la siedinti'a aceluia d'in 2. Iuliu a. c. 1872.

1) Dela dn. protop. si colect. asoc. in Lipov'a, Ioane Tieranu tacs'a de membru ord. pre 187 $\frac{1}{2}$ 5 fr.

2) Prin dn. perceptore grem. si cassariu despart. cerc. II. Nic. Cipu s'au tramesu la fond. asoc. 51 fr., si anume: a) dela domnii: Nic. Raicu, parochu gr. cat. in Sinc'a vechia, tacs'a de membru ord. nou pre 187 $\frac{1}{2}$ 5 fr. b) Georgiu Comaniciu, direct. scol. in Veneti'a infer., tacs'a de m. ord. nou pre 187 $\frac{1}{2}$ 5 fr. c) Irimia Pop'a. propriet. in Persiani, tacs'a de m. ord. nou pre 187 $\frac{1}{2}$ si pentru diploma 6 fr. d) Ioane Pop'a Iutiú, parochu gr. or. in Persiani, tacs'a de m. ord. nou pre 187 $\frac{1}{2}$ si pentru diploma 6 fr. e) Iacobu Popeniciu, pretore in Veneti'a infer., tacs'a de m. ord. nou pre 187 $\frac{1}{2}$ si pentru dipl. 6 fr. f) Ioane Turci'a, cancelistu district. in Fagarasiu, tacs'a de m. ord. nou pre 187 $\frac{1}{2}$ si pentru diploma 6 fr. g) Georgiu Popu Gridanulu, pretore in Vistea infer., tacs'a de m. ord. nou pre 187 $\frac{1}{2}$ 5 fr. h) Ioane Lang'a, docente in Persiani, tacs'a de m. ajut. 1 fr. i) Georgiu Comaniciu, parochu gr. or. in Veneti'a infer., tacs'a de m. ajut. 1 fr. k) Iug'a Puscariu, propriet. in Veneti'a infer., tacs'a de m. ajut. 1 fr. l) Ioane Valerianu, docente in Sinc'a vechia, tacs'a de m. ajut. 1 fr. m) Georgie Stanésa, jude com. in Persiani, tacs'a de m. ajut. 1 fr. n) Irimia Machidonu, proprietariu in Persiani, tacs'a de m. ajut. 1 fr. o) Ales. Liabu, notariu com. in Caciulat'a, tacs'a de m. ajut. 2 fr. p) Nicolae Iosifu Pop'a, jude com. in Gridu, tacs'a de m. ajut. 1 fr. q) Bucuru Achimu Uidea, propriet. in Gridu, tacs'a de m. ajut. 2 fr. r) Gligore Chitia, jude com. in Lupsia, tacs'a de m. ajut. 1 fr. Sum'a 51 fr.

2) Prin Rev. dn. canonicu metrop. si presiedinte despart. cerc. alu asociat. Blasiului (XX.), Ioane Fekete Negrutiu s'au tramesu:

A. Cá tacs'e de membrii ordinari:

a) dela domnii: Simeonu Popoviciu, notariu com. in Vámos-Udvarhely, tacs'a de m. ord. nou 5 fr. b) Ioane Pop'a, parochu gr. cath. in Custelnicu, tacs'a de m. ord. nou 5 fr. c) Sonu Papp, proprietariu in Somostelnicu, tacs'a de m. ord. nou 5 fr. d) Alesandru Suciú, parochu gr. cath. in Bobohalma, tacs'a de m. ord. nou 5 fr.

B. Cá tacs'e de membrii ajutatoari ai despart.

a) dela domnii: Georgiu Aldea, parochu gr. cath. in Cucerdea romana 1 fr. b) Ioane Anc'a, parochu gr. cath. in Subpadure 1 fr. c) Nicolau Maioru, parochu gr. cath. in Vámos-Udvarhely 1 fr. d) Teofilu Popu, parochu gr. cath. in Besineiu 1 fr. e) Ioane Francu, propriet. in Samostelnicu 1 fr.

C. Tacs'e pentru diplome dela dd. membrii ord.

a) dela domnii: Paulu Marinu, prof. de gimnastica si desmenu in Blasiu 1 fr. b) Petru Solomonu, prof. normale in Blasiu 1 fr. c) Ioane Marculetiu, prof. gimnasiale in Blasiu 1 fr. d) Stefanu Campianu, prof. de teologia in Blasiu 1 fr. e) Michaiu Danielu, negotiatoriu in Blasiu 1 fr. f) Alesandru Surdu, asesoriu judecat. 1 fr. g) Iosifu Poca, fostu jude prim. in San-Martinu 1 fr. h) Petru Ocosiu, cancelistu in San-Martinu 1 fr. i) Iosifu Nestoru, fiscalu 1 fr. k) Ioachimu Ciadanu, parochu gr. cath. in Ogr'a 1 fr. l) Basiliu Stoianu, parochu gr. cath. in Cetate de balta 1 fr. m) Petru Miresteanu, parochu gr. cath. in Ernutu 1 fr. n) Basiliu Moldovanu, presiedinte de sedri'a orfanele in San-Martinu 1 fr.

Sum'a de sub A, B si C face 38 fr. v. a.

Sibiuu, in 2. Iuliu 1872.

Dela secret. asoc. trans.

Consemnarea contribuitorilor incurse si subscrise la fondul academiei

cu ocasiunea adunarei tractuale d'in protopopiatulu Betleanului, conchiamate prin resp. dn. protop. G. Tecariu pre 20. Fauru a. c. la Betleanu.

(Continuare.)

Numele si conumele p. t. domniloru contribuitori, caracterulu si locuinti'a	Cuantulu in val. austr.				Observatiuni
	subscrisu		solvitu		
	fl.	cr.	fl.	cr.	
T. Popu, curat. I. in Agrisiulu de susu	1				in 2 ani
St. Moldovanu, jude com.	3				in 3 ani.
Irimie Popu, cantoriu	—	50			
Teod. Micaniu, invetiat. in Bretea	1		50		in 2 ani
Sam. Poienariu, fetu	2				in 4 ani
Teod. Ciboc, invet. in Sien. Odorheiu	10				in 5 ani
Gavr. Malinasiu, cantoriu	2				in 2 ani.
Ioane Chita, preotu in Minthiu-rom.	2	2			in totu an.
Ioanu Avramu, notariu	1				"
I. Avramu-lui Viconte, jude c.	—	50			"
Basiliu Muresianu, preotu in Cociu	1				"
Maftciu Muresianu, invetiat.	5	1			in 5 ani.
Vasiliu Muresianu, cantoriu	5	1			"
George Popu, fetu	1	1			"
Irimie Serbu, cantoriu in Minthiu-rom.	1				in 2 ani.
A. Laurentiu, fetu in Agrisiu-de diosu	—	50	50		
Vas. Rusiu, doc. supl. in Mogosmontu	3	1			in 3 ani.
Ilarionu Rebreanu, curat. I.	1		50		in 2 ani.
Ilie Petrasiu, fetu	—	20	20		
Ioanu Rebreanu, jude com.	—	80	80		
Macarie Poienariu, plugariu	—	40	40		
Stefanu Poienariu,	—	40	40		
Vasilie Spataru,	—	40	40		
Ilie Petrasiu jun.	—	20	20		
Ioanu Pirtiu,	—	20	20		
Istrate Rebrianu,	—	20	20		
Filipu Chifa,	—	20	20		
Ilie Rebrianu,	—	20	20		
Ioanu Petrasiu jun.,	—	20	20		
Ioanu Petrasiu sen.,	—	20	20		
Trifanu Popu,	—	20	20		
Simionu Popu jun.,	—	40	40		
Ilarionu Moldovanu,	—	40	40		
Toma Barburasiu,	—	80	80		
Gregore Rebrianu,	—	30	30		
Ioanu Darabanu,	—	20	20		
Precupu Poienariu,	—	20	20		
Condrate Rebrianu, diariu	—	20	20		
Martianu Blagu, pastoriu	—	20	20		
Dorofteiu Darabanu, plugariu	—	20	20		
Chirilu Popu,	—	20	20		
Mihaiu Taleru, israelitu	—	20	20		
Simionu Popu sen., plugariu	—	30	30		
Eremie Popu,	—	20	20		
Gr. Popu lui Simionu, contrasiu	—	30	30		
Ioanu Rusu, plugariu	—	20	20		
Ioanu Popu,	—	20	20		
Tanase Rebrianu,	—	20	20		
Lazaru Rebrianu,	—	30	30		
Ioanu Muresianu, preotu in Sireagu	2	2			pre totu an.
Ioanu Muresianu, invetiat.	5	1			in 5 ani.

Numele si conumele p. t. domniloru contribuitori, caracterulu si locuinti'a	Cuantulu in val. austr.				Observatiuni
	subscrisu		solvitu		
	fl.	cr.	fl.	cr.	
Alessandru Rusu, cantoriu in Sireagu	1		50		in 2 ani.
Vasilie Ilisiu sen., contrasiu	17				pretens. de datoria dela x. Goldstein in Nemigia.
Vasilie Ilisiu med., curatoru I.	1	1			
I. Muresianu lui Mihailu, insp. scol.	—	50	50		
Pantelimonu Popu, plugariu	—	20	20		
Toderu Muresianu, curatoru	—	20	20		
Niculau Muresianu, juratu	—	20	20		
Danila Rebrianu, plugariu	—	20	20		
Simionu Poienariu, pastoriu	—	10	10		
Stefanu Ilisiu, plugariu	—	20	20		
Gregore Ilisiu, june	—	20	20		
Petri Ilisiu, plugariu	—	20	20		
Pavelu Poienariu,	—	30	30		
Gregore Flore,	—	20	20		
Simionu Ilisiu,	—	20	20		
Maftciu Rusu,	—	20	20		
Simionu Rusu,	—	50	50		
Sams. Moldovanu,	—	20	20		
Silv. Moldovanu,	—	20	20		
Andrieu Rusu,	—	20	20		
Gavrila Rusu, jude com.	—	20	20		
Vasiliu Ilisiu jun., curatoru	—	20	20		
Iacobu Moldovanu, plugariu	—	20	20		
Gavrila Rusu Oloi,	—	20	20		
Maftciu Popu,	—	20	20		
Nestoru Moldovanu,	—	20	20		
Iacobu Ilisiu,	—	20	20		
Luca Damianu,	—	20	20		
Tanase Poienariu,	—	10	10		
Vasilie Popu,	—	10	10		
Gavrila Miresianu, subjude com.	—	10	10		
Danila Muresianu, plugariu	—	20	20		
Török Andris, armeanu	—	20	20		
Vasilie Barburasiu, dileriu	—	10	10		
Vasilie Rusu, fetu	—	20	20		
Gabr. Muresianu, cant. in Nemigia rom.	1	50			in 3 ani.
Toderu Salvanu, fetu	—	150	50		"
George Spermezanu, curatoru	—	150	50		"
Niculae Dobriceanu, economu	—	50	50		
D'in cutei'a comunala	—	50	50		
Dem. Chita, preotu in Nemigia ung.	1	1			
Irimie Miteteanu, docente	5	1			in 5 ani.
Toderu Runcanu, fetu	1		50		in 2 ani.
Iacobu Popu, curatoru I.	1	1			
Vasilia Chita, preotu in Prislopu	1	1			
D'in cutei'a besericeii — d'in Prislopu	—	60	60		
Vartolomeiu Muresianu, invetiat.	—	40	40		
Iacobu Popu, cantoru	—	20	20		
Dumitru Nimigianu, fetu	—	20	20		
Ioanu Popu, curatoru I.	—	10	10		
Ioanu Ilovanu, curatoru	—	10	10		
Luca Ordanu, jude com.	—	20	20		
Ioanu Rusu, invetiat. in Sintereagu.	5	1			in 2 ani.
Ioanu Sava, jude com.	10	1			"
Alesandru Brendea, agronomu	5	1			"
Constantinu Belciugu,	5	1			"
Vasilica Ventu,	2		50		"
Danila Vlasinu,	1		50		"
Teod. Fagarasiannu, fetu	1		50		"

(Va urma.)